

**БЕЛАРУСКАЯ
ПРЫМАЎКА**
**Дурняў не сеюць,
не жнуць,
а самі
нараджаюцца**

ЧЫНОЎНІЦЫ НЕ ВЕДАЮЦЬ ЯК КАРЫСТАЦА МАБІЛЬНАЙ СУВЯЗЗЮ

Намеснік старшыні Гарадоцкага райвыканкаму, загадчыца юрыдычнага аддзелу, начальнік аддзелу арганізацыйна-кадравай працы прапануюць абанентам сеткі Velcam пазначаць сваю сетку ВЛК, каб чыноўнікі райвыканкаму маглі ім патэлефанаваць, паведаміць неабходную інфармацыю.

Леанід Гаравы, актывіст Руху “За Свабоду”, заяўнік па скарызе на самаўпраўную арганізацыю Баграмянаўскай камісіяй галасавання па месцы знаходжання выбарца не быў інфармаваны аб даце, часе і месцы пасяджэння Гарадоцкай раённай камісіі, якая 2 кастрычніка ў 17.15 разглядала яго скарыгу.

Пра гэта парушэнне нормаў артыкула 13 і 491 Выбарчага кодэксу, якое мае змест адміністрацыйнага парушэння Леанід Гаравы паведаміў старшыні райвыканкаму. Адначасова з гэтым назіральнік патрабаваў правесці неабходныя працэсуальныя дзеянні і скласці

праатакол аб адміністрацыйным правапарушэнні на асоб Гарадоцкай раённай выбарчай камісіі па выбарах Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь, якія парушылі нормы пн.10 арт. 13, пн.5 арт.491 Выбарчага кодэксу Рэспублікі Беларусь.

Атрыманы адказ здзівіў заяўніка сваёй адсебязінай і непісьменнасцю адказных работнікаў Гарадоцкага райвыканкаму, якія атрымліваюць немалыя бюджэтныя заробкі за абарону правоў і законных інтарэсаў грамадзян.

Намеснік старшыні Надзея Бурунова падпісала адсебязіну, якую ёй рыхтаваў загадчыца юрыдычнага

аддзелу Вольга Белавостова і начальнік аддзелу арганізацыйна-кадравай працы Святлана Агурцова.

Аказваецца, што ў пададзенай скарызе заяўніка “не было ўказана, што нумар, указаны Вамі, з’яўляецца нумарам ВЛК-сеткі”, таму прыцягнуць асоб раённай камісіі да адміністрацыйнай адказнасці не ўяўляецца магчымым.

Леанід Гаравы, актывіст Руху “За Свабоду” так ацэньвае гэтую адсебязіну на конт пазначэнне “ВЛК-сеткі”: “Гэта магло бы быць аргументаваным адказам, калі б чыноўніцы знайшлі і ўказалі нарматыўны дакумент, які абавязвае заяўніка ўказваць апэратара свайго тэлефона. Мне такая норма не вядома, бо яе няма ні ў Выбарчым кодэксе, няма і ў пастановах Цэнтрвыбаркаму. Мною ва ўсіх маіх зваротах, у пратаколе на назіранне

за Гарадоцкай камісіяй пазначаны мой 12-значны нумар тэлефона з указаннем кода Беларусі, апэратара і асабістага нумару.

Справа мяркую у тым, што праванарушэнне дапусціў не апазіцыянер, а Ірына Брач, сакратар раённай камісіі, якая працуе ў Гарадоцкім райвыканкаме ў адзеле працы са зваротамі грамадзян і юрасоб (!). Тут і спрацавала тое, што ў народзе называюць “крумкач крумкачу вока не дзяўбе”. І хоць магчыма па арт. 9.10 мінімальна напярэджанне чыноўніцы райвыканкаму на гэта не пайшлі, бо трэба прызнаць правату апазіцыянера.”

Праваабаронца мае намер абскардзіць неправамоцнае рашэнне гарадоцкіх чыноўніц перад іх абласнымі калегамі.

Л. Антонаў

ЗНАЧНА БОЛЬШ НАВІНАЎ ПРА ГАРАДОК НА HARADOK.INFO

ТРАНСПАРТ

СУЧАСНЫ КАМФОРТНЫ СЭРВІС

Кожныя паўтары гадзіны маршрутка з Віцебска ідзе на Мінск і з Мінску. Прыватнае прадпрыемства ажыццяўляе пасажырскія перавозкі па маршруту Мінск-Віцебск-Мінск ў паўтары разы танней і значна хутчэй, чым дзяржаўныя аўтаперавозчыкі. Вам дастаткова замовіць места па мабільнай сувязі.

Жыхары Гарадоцкага раёна могуць з Віцебска за 3,5 гадзіны хутка і камфортна даехаць у сталіцу і вярнуцца назад. Пры гэтым праезд у новым сучасным мікрааўтобусе будзе каштаваць усяго 100 тысяч рублёў, а не 150 000 рублёў, як звычайна на дзяржаўным рэйсе.

Пры гэтым фірма арганізуе

акцыю: 11 паездка – бясплатна. Ідадзены маршрут ужо карыстаецца попытам у моладзі і тых грамадзян, якія сябруюць з інтэрнэтам.

Мне давялося пакарыстацца паслугай гэтага аўтаперавозчыка, калі з Менску ніяк было выехаць сяродвыходнага дня: цягнукоў няма, а дзяржперавозчык з адпраўленнем у 14.20 едзе

пяць гадзінаў да Віцебску ды і каштуе 150 тысяч. Праўда аўтаперавозчык з адпраўленнем на 14.00 быў у дарозе 3г.45 хвілін, бо кіроўцы доўга пілі каву на санітарным прыпынку, але паездка была камфортнай.

Каб замовіць месца дастаткова патэлефанаваць на агульны нумар 7893003 з нумарам Вэлкома ці МТС. Дарэчы такія перавозкі ажыццяўляюцца ў Гародню і Магілёў ды і ў іншыя гарады Беларусі. Больш інфармацыі на сайце аўтаперавозчыка: <http://v-minsk.by/>

Л. Антонаў

ЧЫГУНКА

АДНОВІЎСЯ РУХ ЦЯГНІКА БРЭСТ – САНКТ-ПЕЦЯРБУРГ

3 24 кастрычніка праз Гарадок адновіўся рух цягнукоў 49/50 на якіх магчыма будзе як прыехаць на малую радзіму ў Гарадок, так і дабрацца ў Менск так і ў Санкт-Пецярбург.

Кіраўніцтва Беларускай чыгункі прыняла рашэнне аб аднаўленні руху папулярнага цягніка Брэст – Санкт-Пецярбург, які будзе спыняцца ў Гарадку.

Гэта рашэнне прыйшло праз паўгады валтузі з адменай цягніка ў сакавіку гэтага года. Летам, нагадаем, чыгунка з 20 чэрвеня аднавіла рух цягніка з Брэста ў Санкт-Пецярбург аж да 16 верасня. Мясцовая

прэса наіўна пісала, што гэта рашэнне было прынята пасля сустрэчы работнікаў птушкафабрыкі з адным чыноўнікам з Віцебску. Але па факту рашэнне кіраўніцтва Беларускай чыгункі аб летнім курсіраванні цягніка было прынята да сустрэчы на птушкафабрыцы.

Зноў цягнік з Брэста будзе адпраўляцца ў 14.05, у Гарадку ён будзе як і раней у 23.44, а

прыбудзе ў Санкт-Пецярбург у 08.53 на наступны дзень. Час адпраўлення з Пецярбурга – у 14.05, у Гарадку ён будзе ў 22.43, а прыбыццё ў Брэст – у 08.28 наступнага дня.

Вызначаны перыяды курсіравання цягніка, калі ён найбольш запатрабаваны пасажырамі. Гэта канікулы, зімовыя вакацыі, святы ў сакавіку і ў траўні, а таксама летні перыяд. Пасажырам і касірам давядзецца прыстасоўвацца да гэтага ломанага круглагадовага руху цягніка.

Л. Антонаў

НАШЫ ЗАРОБКІ

АДНЫ З САМЫХ НІЗКІХ ЗАРОБКАЎ

Віцебскі абласны статыстычны камітэт паведаміў, што ў Гарадоцкім раёне заробкі адны з самых нізкіх у вобласці і зменшыліся ў параўнанні з мінулагаднім перыядам за верасень на 8,7%.

Віцебскі абласны статыстычны камітэт апублікаваў даныя аб заробках у раёнах вобласці за верасень 2015 года.

Сярэдні заробак па Гарадоцкаму раёну паводле афіцыйных даных склаў 4 729 008 рублёў. Але невядома, якая частка работнікаў атрымлівае такія сярэдні заробак. Бо заробак чыноўніка ў 12 мільёнаў і трох працаўнікоў па 3 млн. амаль і даюць сярэдні іх заробак у 4,7 млн. рублёў. Ніжэйшыя заробкі ў вобласці зафіксаваны традыцыйна толькі ў наступных раёнах: Брагскаўскім, Міёрскім, Вушацкім, Шаркаўшчынскім раёнах.

Пры гэтым сярэдні заробак па Віцебскай вобласці ў верасні склаў 5 907 041 рубль, а самы высокі сярэдні заробак у г. Наваполацку – 8092 794 рубля, а ў г. Віцебску – 6 274 137 рублёў. Сярод сельскіх раёнаў самы высокі сярэдні заробак у Віцебскім раёне – 5 721 303 рубля.

Адначасова з гэтым Віцебская вобласць у агульна-нацыянальным рэйтынг сярэдніх заробкаў за верасень апынулася ўпершыню на перадапошнім месцы, прапусціўшы наперад Брэскую вобласць. Сярэдні заробак па Віцебшчыне ў параўнанні са жніўнем зменшыўся на 193

тысячы рублёў, а ў Берасцейскай вобласці зменшыўся толькі на 68 тысяч. Ніжэй Віцебскай вобласці, якая амаль аднадушна паводле даных абл. камісіі галасавала за дзейнага кіраўніка краіны, толькі Магілёўская вобласць – 5 906 946 рублёў – менш на незаўважную тысячу рублёў ад заробкаў нашага рэгіёна – 5 907 041.

Леанід Гаравы

Аб’ява

Аператыўная інфармацыя аб падзеях Гарадоччыны, рэгіёна і больш, чым у газеце, зараз па-беларуску і па-расейску з’яўляецца на новым Інтэрнэт рэсурсе: <http://haradok.info>

*****

Наша газета “Гасцінец” пачала размешчацца на партале <http://haradok.info> ў раздзеле “Газета “Гасцінец”, дзе ствараецца архіў за мінулыя гады.

*****

Каб атрымліваць кожны нумар газеты “Гасцінец” паведаміце рэдакцыі аб гэтым – і вы яго атрымаеце. Калі ўжо не жадаеце атрымліваць выданне, то патэлефануйце ў рэдакцыю.

НАШЫ КОШТЫ

КОШТЫ НА ЯБЛЫКІ Ё ГАРАДКУ

Прапануем увазе чытачоў кошты на яблыкі ў розных гандлёвых аб'ектах нашага райцэнтра

Другая палова кастрычніка самы спрыяльны перыяд, каб набыць у гандляроў свойскія яблыкі, якія могуць захаўвацца і да Новага году. На ўчарашні дзень грамадзяне, якія гандлююць яблыкамі са свайго агароду прапаноўвалі пакупнікам спелую антонаўку коштам па 5 тысяч за кг, як і іншыя віды тутэйшых яблык. Пры гэтым

пяцілітровое вядзерка прапаноўвалася па 10-20 тысяч у залежнасці ад сорта яблык. І як кажуць, гандаль тут магчымы. Больш танныя яблыкі маюцца ў крамах мясцовага райспажыўсаюза коштам па 4700. Гэта яблыкі з садоў Гарадоччыны і з ветрыны крамы магчыма адабраць добрыя яблыкі па гэтаму

кошту.

У прыватных гандляроў, якія гандлююць імпартнымі яблыкамі з Польшчы і Галандыі, кошты значна вышэйшыя: ад 13 тысяч да 26.

У гадлёвай сетцы "Еўраопта", які мае невялікую краму ў Гарадку, ў межах акцыі "Чырвоны кошт" яблыкі гатунку "Голдэн дзелішэс" на гэтым тыдні прапануюцца па 14 900 за кг.

Л. Антонаў

АЎТАСЕРВІС

НОВАЯ КРАМА АЎТАЗАПЧАСТАК

Трэццяя крама аўтазапчастак пачала працаваць у Гарадку. З пачатку кастрычніка ў гатэлі "Спартыўны Гарадок" пачала працаваць крама аўтазапчастак.

Да двух існуючых крам аўтазапчастак нашага райцэнтра дадалася новая крама ў гатэлі па вул. Гагарына. Гэтая крама знаходзіцца ў

невялікай комнаце першага паверха гатэля "Спартыўны Гарадок". Уладальнік крамы ў асноўным прапануе аўтазапчасткі пад замову па

адносна не высокіх коштах віцебскіх аўтаграм.

Для сувязі з аўтаграмай прапануюцца нумары мабільных тэлефонаў Вэлкам і МТС, а таксама камунікаванне праз Skype і электронную пошту.

Л. Антонаў

ТУРНІР

МОЛОДЫЕ ИНТЕЛЛЕКТУАЛЫ ПОЛУЧИЛИ УДОВОЛЬСТВИЕ

17 октября в Городке во второй раз успешно прошел турнир «3 Тарасам разам», инициатором которого стал Анатолий Войлоков – лидер местного клуба интеллектуалов «Золотой лев».

Первоначально в турнире «3 Тарасам разам» имели намерение принять участие 28 команд «ювентальнаго» и юниорского возрастов, но получилось собраться на турнир 18 командам и еще юниорская команда «Смех без причины» из Минска приняла участие в турнире путем он-лайн связи.

Все команды приняли участие в играх на эрудицию: МультиМедиаМозаика, Кроссворд, АудиоАзбука, а также в «Что? Где? Когда?» на логику. По итогам всех игр определились победители в двух возрастных группах.

В младшей группе «ювентальны» победителями турнира стали «Веселые пельмешки» из Полоцка, второе место у нашей команды «Capre Diem», которая выступала в составе: Бруннер Антон (капитан), Хамутовский Ян, Косьянов Леонид, Томашева Екатерина, Кузнецова Варвара, Чулков Кирилл и Межевич Ульяна (запасной игрок), а третье место у витебской команды «Me Gusta». Среди юниоров победу праздновала команда «ТУ-15» из Витебска, второе место у «Феечки» из Полоцка, а третье у минской команды «Смех без причины», которая участвовала в он-лайн игре.

Команды призеры турнира и победители в отдельных видах игр получили сладкие призы, а победители

итогового зачета еще кубки и дипломы.

Организатор турнира Анатолий Войлоков так объективно оценил прошедший праздник интеллекта: «Организаторы хотели сделать задания сложными (с расчётом на старший школьный возраст) в связи со скорым Чемпионатом области, где не будет "ювентальнаго" зачёта. Удалось? Да. Но, где-то переборщили (в связи с "недоездом" ряда команд на турнире оказалось больше, как раз таки, "ювенталов"). Церемония награждения затянулась по техническим причинам. Будем разбираться, чтобы впредь избежать подобного (команды "юниоров", уехавшие с тортами, но без дипломов, напишите реквизиты - вышлем по почте).

Выражаем огромную благодарность всем участникам за честную спортивную борьбу. Надеемся, что, несмотря на некоторые недочёты, турнир получился интересным. Всех желающих с большим удовольствием примем в следующем году, в этом же, замечательном зале!»

Тренеры команд весьма позитивно оценили субботний турнир в Городке. Дарья Савицкая «ТУ-

15» (Витебск): «Огромное спасибо за турнир! Мой дебют в роли тренера и такой удачный.

Игра выдалась очень увлекательной и динамичной: разноплановые игры, интересные, хорошие вопросы, местами сложноватые, но это-то и задало интригу.

Сама организация и прием на отличном уровне! Будем с нетерпением ждать еще такие турниры!»

Сергей Красовский «Феечки», «Спрайт» (Полоцк): «Спасибо за турнир! В целом очень понравилось. Очень приятная атмосфера. Интересные игры. Вкусные призы.»

Евгения Ерицяна «Пересмешники», «Виртуале» (Боровка): «Большое спасибо за турнир! Были первый раз и очень понравилось. Действительно, очень приятная, уютная атмосфера. Очень интересные вопросы!!! Особая благодарность за утренний прием от Боровки!! Ждем следующего приглашения.»

Организаторами турнира выступили два отдела Городокского райисполкома: отдел образования, спорта и туризма и отдел идеологической работы, культуры и поделам молодежи Городокского райисполкома, Городокский районный центр детей и молодежи, а также государственная молодежная организация «БРСМ».

Л. Антонов

НУ И НУ!

ПЬЯНЫЙ БЕСПРАВНИК

В Городке пьяный бесправник дважды угнал авто и один раз – мопед. Впервые за управление машиной в состоянии алкогольного опьянения 23-летнего жителя Городка осудили два года назад. Но в июле этого года он снова сел за руль подшофе.

Парень самовольно взял ключи у собутыльника, который после застолья уснул. Кататься долго не пришлось — остановили сотрудники ГАИ. Очередное судебное заседание назначили на 9 октября, но горе-водитель нашел новые приключения.

Незадолго до суда нетрезвый парень отобрал у молодых людей возле Городокского колледжа мопед. Сел на него и поехал кататься.

Заместитель прокурора Городокского района Максим Зиновик рассказывает:

— Пострадавшие позвонили в милицию, заявили об угоне. Любителя быстрой езды опять задержали. Сейчас он отбывает

наказание. За повторное управление чужой машиной в состоянии опьянения, а также за невыполнение предыдущего приговора суда о запрете садиться за руль и угон авто ему предстоит 3 месяца провести под арестом.

В общей сложности, с учетом непогашенного предыдущего, нужно выплатить свыше 28 миллионов штрафа.

Фигурант уголовного дела лишен водительских прав на 5 лет. Отсчет пошел по-новому.

Впереди у молодого человека — еще один суд. За гонки на мопеде ему грозит до 6 лет лишения свободы.

СБ Беларусь Сегодня

УВАГА!

РОССИЙСКИЕ УМЕЛЬЦЫ ПРОДАВАЛИ ПОДДЕЛКИ

Правоохранители Беларуси и России пресекли нелегальные поставки и сбыт контрафактной элитной алкогольной продукции из Смоленской области на Витебщину.

Весной этого года, сообщила БелаПАН старший оперуполномоченный по особо важным делам главного управления по борьбе с экономическими преступлениями МВД Вероника Посметьева, активизировалось поступление в Витебскую область нелегального элитного алкоголя из России. Сотрудники подразделений БЭП совместно с другими службами изымали целые партии брендового спиртного без акцизных марок, в частности, водку Finlandia, виски Blue Label, коньяк Courvoisier, а также спиртосодержащую жидкость и коньячный спирт.

В конце концов витебские оперативники вышли на местного жителя, который хранил у себя по месту жительства контрафактную продукцию и реализовывал ее постоянным клиентам в Беларуси. Он уже не однажды попадался на бутлегерстве и привлекался к административной ответственности.

Затем нить расследования вывела сотрудников милиции на гражданина России, жителя Смоленской области, причастного к реализации крупных партий контрафактного алкоголя и его поставке в Беларусь. Выяснилось также, что фальсифицированное спиртное он хранит в складском помещении под Смоленском.

Эта информация была передана коллегам из управления экономической безопасности и противодействия коррупции управления МВД России по Смоленской области, куда

отправились и сотрудники службы БЭП Витебской области.

Предоставленные белорусской стороной сведения нашли свое подтверждение — на территории частного домовладения под Смоленском был найден склад, где хранилось более 3500 бутылок поддельных спиртных напитков и 800 литров коньячного спирта, предназначенного для реализации в Беларуси.

По предварительным подсчетам, стоимость изъятого составляет более 500 тысяч российских рублей (свыше 122 млн белорусских рублей). Экспертиза показала, что на бутылках с контрафактными спиртными напитками наклеены поддельные акцизные марки, напечатанные на обычном цветном принтере.

Возбуждено уголовное дело по признакам состава преступления, предусмотренного ст. 327.1 УК РФ (оборот нелегальной алкогольной продукции, маркированной поддельными федеральными специальными марками или марками с искаженной информацией), расследование продолжается.

Кроме того, в российские правоохранительные органы обратился правообладатель — официальный представитель по реализации элитного алкоголя на территории Таможенного союза, который оценил ущерб, причиненный ему неправомерными действиями подозреваемых, в 2 млн российских рублей (более полумиллиарда белорусских рублей).

Вячеслав Будкевич

“ЭЛЕГАНТНАЯ ПЕРАМОГА”

КАЛІ ГАЛОЎНАЕ НЕ ЗАРПЛАТА, ДЫК ШТО?

Чарговая «элегантная перамога» ўпершыню была здабытая ва ўмовах падзення даходаў насельніцтва. Чаму парушылася звыклая залежнасць паміж дынамікай даходаў насельніцтва і дынамікай рэйтыngu? Змянілася сітуацыя.

Размаўляць з выпадковымі спадарожнікамі — мая слабасць. Прыклад такой слабасці быў прыведзены ў «Азбуцы паліталогіі» пад назвай «Рэванш правага паўшар'я». Гэтым разам мая спадарожніца ў хуткім цягніку «Мінск — Санкт-Пецярбург» — заслужаная настаўніца Расіі. Пасля абмену рытуальнымі прывітаннямі наша гутарка плаўна трансфармуецца ў інтэрв'ю: я задаю пытанні, спадарожніца адказвае.

Усе мы ва ўласных вачах маем добрую рэпутацыю, статус жа заслужанай настаўніцы робіць тэматыку маіх пытанняў практычна неабсяжнай. Натуральна, ад праблем канкрэтнай школы мы паднімаемся да ўзроўню арганізацыі сярэдняй адукацыі ў маштабах краіны. А дзе краіна — там і палітыка.

Мая спадарожніца ўзгадала прэзідэнцкія выбары 1996 года: «Я тады працавала ў выбарчай камісіі. На нас так ціснулі, так ціснулі! А куды падзенешся!»...

Вычарпанне ранейшага кантракта

Наступствы дзейнасці сацыяльнай эліты, якая ў сваім асабістым жыцці кіруецца прынцыпам: «А дзе падзецца! Нічога не паробіш!», фіксуецца сёння ў Беларусі як на побытавым узроўні, так і пры правядзенні сацапытанняў.

Звернемся да практыкі, якая, як вядома, з'яўляецца крытэрам ісціны. У 1994 годзе ў першым туры прэзідэнцкіх выбараў за квартэт прасавецкіх кандыдатаў (А. Дубко, В. Кебіч, А. Лукашэнка і У. Новікаў) прагаласавала 37% выбаршчыкаў ва ўзроставай групе ад 18 да 29 гадоў і 71% ва ўзроставай групе 60 гадоў і старэй. Здавалася б, такія суадносіны азначаюць, што час будзе працаваць супраць адзінага палітыка (АП). Але што мы маем па факце? А па факце мы маем адносна стабільную

структуру беларускага электарату: 2001 г. — 30% vs. 81%, 2006 г. — 37% vs. 80% і 2010 г. — 31% vs. 73% (НСЭПД).

За 2015 год дадзеныя пакуль адсутнічаюць, але чакаць прынцыпова іншых суадносін не даводзіцца. Электаральная структура паспяхова ўзнаўляецца ва ўсіх узроставых групах. Так, узровень апазіцыйнасці сярод моладзі істотна вышэйшы, чым сярод пенсіянераў, але апазіцыйнасць адмаўляецца перадавацца, як эстафетная палачка, ад пакалення да пакалення.

Простыя схемы не працуюць, у тым ліку і схема, якая звязвае ўзровень падтрымкі АП з ростам рэальных даходаў насельніцтва. Гэта схема пацвярджалася сацыялагічнымі апытаннямі на працягу амаль двух дзесяцігоддзяў. У яе верылі не толькі апаненты ўлады, але і самаўлада. Як тутні працываць галоўнага персанажа маіх «азбук паліталогіі»: «Нельга не прызнаць справядлівасць ісціны аб тым, што маленькая зарплата здольная разбурыць нават самую моцную дзяржаву».

Добра сказана, пагадзіцеся. Але сказана ў маі 2001 года. А ў жніўні 2015-га, выступаючы перад працоўным калектывам ААТ «Мінскі завод колавых цягачоў», АП заявіў, што «не гэта сёння галоўнае». І, як паказалі далейшыя падзеі, ён мае рацыю.

Каб разабрацца, звярнуся па дапамогу да амерыканскіх псіхалагаў Лі Роса і Рычарда Нісбета, аўтараў кнігі «Чалавек і сітуацыя». Псіхалагі перакананы, што цяжка, а часцей за ўсё немагчыма, прадказаць паводзіны чалавека ў канкрэтнай новай сітуацыі на падставе назіранняў за яго дзеяннямі ў іншых сітуацыях або на падставе ведаў пра рысы яго асобы.

Чаму парушылася звык-

лая залежнасць паміж дынамікай даходаў насельніцтва і дынамікай рэйтыngu? Змянілася сітуацыя. Ранейшая характарызувалася сацыяльным кантрактам «Лаяльнасць у абмен на рост даходаў». Ён быў прапанаваны АП пасля перамогі на выбарах 1994 года, і насельніцтва з ім пагадзілася.

Стабільнасць, згодна з гэтым кантрактам, — гэта двухзначны рост даходаў. Да добрага чалавек прывыкае хутка, таму лакальныя зніжэнні тэмпаў росту даходаў з двухзначнага

выжыванне» АП абвясціў у сваім навагоднім звароце: «Упэўнены, кожны з нас жадае хутчэйшага аднаўлення міру на зямлі нашых братоў. Гэта шчырае, душэўнае пачуццё нашага народа. Мы, беларусы, жадаем міру ўсім нашым сябрам і суседзям. Мы робім і будзем рабіць усё, што ад нас залежыць, каб зберагчы яго і абараніць. Мір — гэта аснова жыцця і росквіту. І таму ў надыходзячым 2015 годзе перш за ўсё я жадаю ўсім нам міру — міру ў душы, міру ў сем'ях, міру ў краіне!»

Але сацыяльны кантракт

да адназначнага неадкладна прыводзілі да падзення рэйтыngu.

У чацвёртай пяцігодцы магчымасці беларускай мадэлі нарошчваць даходы насельніцтва былі цалкам вычарпаныя. Прыгадаем фінансавы крызіс 2011 года з яго трохразовай дэвальвацыяй «зайчыка» і вераснёўскім абсалютным мінімумам электаральнага рэйтыngu АП — 20,5%.

Правядзенне чарговай прэзідэнцкай выбарчай кампаніі ва ўмовах ранейшага сацыяльнага кантракту пагражала вялікімі непрыемнасцямі. Але выхад падказала вайна ва Украіне.

Зарплата тут ні пры чым

Пра ўвядзенне новага сацыяльнага кантракту «Лаяльнасць у абмен на

— не пальчаткі, якія ўлада здольная мяняць у любы момант, кіруючыся пры гэтым выключна сваімі інтарэсамі. Чаму ж тады беларускае грамадства прагнулася пад новую сітуацыю?

Стандартнае тлумачэнне — нябачаная да таго актыўнасць прапаганды. Маўляў, перш чым у інфармацыйную апрацоўку насельніцтва ўключыліся айчыннымі СМІ, яно ўжо было неаднаразова абстралянае з галоўных калібраў федэральных тэлеканалаў Расіі. Прычым сучасныя тэхналогіі дазвалялі весці прыцэльны агонь.

Вось як эфектыўнасць прапаганды тлумачыць палітолаг Уладзімір Пастухоў: «Уся тэхніка маніпуляцыі, якой бы разнастайнай і крэатыўнай яна ні здавалася, у канчатковым рахунку заснаваная на

вызваленні архаічных сацыяльных інстынктаў, і перш за ўсё — на інстынкце самазахавання першабытнай супольнасці. Людзі ў хвіліну небяспекі гуртуюцца вакол правадыра, як зграя вакол важака».

Запярэчыць тут мне няма чаго, але можна дапоўніць.

Адмова АП выконваць ранейшы сацыяльны кантракт, безумоўна, сярэдне-статыстычнага прадстаўніка беларускай «большасці» не парадавала. Але адна справа — «пакрыўдзіцца» ў адказ на часовае зніжэнне даходаў, і зусім іншае — адмовіць у сваёй лаяльнасці рашуча і беспаваротна.

Такая адмова магчымая толькі пры наяўнасці альтэрнатывы. Гаворка ідзе не пра персанальную альтэрнатыву. Тут тонкі момант. Паспрабуем патлумачыць яго з дапамогай культуролага Ігара Якавенкі: «Чалавек пачынае бунтаваць не тады, калі яму чагосьці не хапае, а калі руйнуецца карціна свету і перажываецца спецыфічны стан касмічнага сіроцтва».

З такімі перажываннямі і сутыкнуўся тыповы прадстаўнік беларускай «большасці» пасля распаду СССР. Рынак з яго канкурэнцыяй пагражаў разбурыць звыклую карціну свету, сфармаваную пад дахам патэрналісцкай дзяржавы савецкага ўзору. Таму на першых прэзідэнцкіх выбарах у Беларусі, як і на ўсіх наступных, на коне стаялі не персоны, а права «большасці» на захаванне ранейшай карціны свету.

Сацыяльныя канфлікты не зводзяцца да матэрыяльных фактараў. Чалавек савецкі і постсавецкі можа вытрымаць практычна любыя формы і ўзроўні сацыяльнага прыгнёту. І таму бессэнсоўна адсочваць дынаміку сярэдняй зарплаты ў доларавым эквіваленце, пакуль дзяржава здольная хоць бы ў мінімальнай ступені абараняць чалавека дарынкавай культуры ад стыхій рынку.

(скарочана)

Сяргей Нікалюк
«Новы час»

ВЫБАРЧАЯ КАМПАНІЯ

ВОСЕМ ГАРАНТЫЯЎ АД НАРОДНАГА ВОЛЕВЫЯЎЛЕННЯ

Лідзя Ярмошына паабяцала на наступных выбарах празрысты падлік галасоў. І сказала, што будзе распрацавана адмысловая працэдура. Можна было б пасмяяцца, паёрнічаць — маўляў, які можа быць давер да яе.

Але калі сапраўды кіраўніца ЦВК сваё абяцанне выканае, то ці стануць выбары сапраўднымі? Зразумела, не, бо ў Беларусі створаная цэлая сістэма атрымання ўладамі патрэбнага выніку. Працуе дзяржаўная машына, усе элементы якой за 20 гадоў адшліфаваныя, яна ўвесь час дапрацоўваецца, удасканалюецца і працуе як швейцарскі гадзіннік. Беларускія выбары — гэта цікавы палітычны фэномэн. Дзеля яго вывучэння варта пісаць дысэртацыі, навуковыя даследаванні, ладзіць адмысловыя міжнародныя навучальныя семінары.. Магчыма, нават грошы на гэтым зарабляць...

Я налічыў восем колаў

абароны, мэханізмаў, якія прадугледжваюць страхоўку і перастрахоўку, гарантыю ад нечаканасцяў, выпадковасцяў народнага волевыяўлення.

Па-першае, гэта склад выбарчых камісіяў, у якія не дапускаюць апазіцыянэраў. Прычым гаворка ідзе ня толькі пра ўчастковыя, але і пра тэрытарыяльныя камісіі. Як мы маглі назіраць на апошніх выбарах, менавіта тэрытарыяльныя камісіі «правільна» лічаць падпісныя лісты і, у залежнасці ад палітычнай устаноўкі, вызначаюць патрэбныя уладзе кандыдатаў.

Па-другое, датэрміновае галасаванне. Гэтым разам

улады паставілі рэкорд: 36% прагаласавала да асноўнага дня выбараў. Гэта такія гандыкап, фора, запас, які павінен стварыць перавагу на старце і выкарыстоўваецца для гарантавання перамогі патрэбнага кандыдата.

Па-трэцяе, мабілізацыя праўладных назіральнікаў. Іх колькасць павінна быць такая, каб нэўтралізаваць незалежных назіральнікаў, паралізаваць іх працу, а ў ідэальным варыянце — прыбраць тых незалежных назіральнікаў з выбарчага ўчастку. Так бы мовіць, «па патрабаванні грамадзкасці».

Па-чацвёртае, экзыт-полы праўладных сацыялагічных структур, якія павінны легітымізаваць, пацвердзіць аб'ектыўнасць таго выніку, які загадзя вызначаны ўладамі.

Па-пятае, назіральнікі пазбаўленыя магчымасці сачыць за падлікам галасоў. Яны вымушаныя знаходзіцца на

такой дыстанцыі, зь якой нічога ня ўбачыш.

Вось Ярмошына абяцае нібыта гэтую дыстанцыю скараціць і дазволіць назіральнікам стаяць каля стала, дзе адбываецца падлік. Але тут, і гэта **па-шостае**, узнікае яшчэ адна перашкода. Чальцы выбарчых камісіяў лічаць бюлетэні цішком. Таму, каб прасачыць за правільнасцю працэдуры, назіральнік павінен мець добры зрок і быць вельмі ўважлівым. І, акрамя таго, колькасць назіральнікаў павінна супадаць з колькасцю чальцоў выбарчых камісіяў, каб ахапіць усе ўчасткі.

Па-сёмае, нават калі вынікі падліку на ўчастку не выклікаюць сумненняў, то, як паказвае выпадку Баранавіча,

яны могуць карэктавацца на ўзроўні тэрытарыяльных камісіяў. Дакладней, лічбы ўгадняюцца з райвыканкамам і аблвыканкамам, а тэрытарыяльныя камісіі іх агучваюць.

І, нарэшце, **па-восьмае**, апошняя інстанцыя, якая падсумоўвае вынікі ў адпаведнасці з палітычнай дырэктывай, — гэта Цэнтравыбаркам на чале зь Ярмошынай. Якія яна атрымлівае лічбы зь месцаў, ніхто ня ведае, усё непразрыста.

Такім чынам, восем эшалёнаў абароны, восем страхавачных паясоў, восем колаў пекла. То бок супраць народнага волевыяўлення працуе цэлая дзяржаўная сістэма. І выпадзенне аднаго элемента, прарыв адной лініі абароны нічога сам па сабе не вырашае.

Валер Карбалевіч
«Радые Свабода»

РУССКИЙ МИР

«ХОТЯТ ЛИ РУССКИЕ ВОЙНЫ? ХОТЯТ!»

Экс-ведущий программы «600 секунд», российский публицист Александр Невзоров рассказал, как телевидение сформировало «путинское большинство» и нужно ли Евросоюзу отвечать на пропаганду.

«На телевидении работают солдаты и наемники, которые очень плохо представляли себе, на что идут»

— Теперь уже Нобелевский лауреат Светлана Алексиевич недавно сказала в интервью «Радио Польша», что русские тележурналисты - преступники. Как вы оцениваете роль телевидения в создании пресловутых 86%, во всем поддерживающих Путина?

— На телевидении работают солдаты и наемники, которые очень плохо представляли себе, на что идут. Когда вся эта бодяга начиналась, всех старых волков информационных войн приглашали, со всеми беседовали. Предлагали достаточно интересные условия. Я сразу решил, что вписываться в эту историю не буду, смекнув, что подразумевается ответственность рано или поздно. И ответственность, скорее всего, не просто административная.

А тот, кто поглупее или помоложе, согласился. Какие вы к ним сможете предъявить претензии? Они будут вам объяснять, что действовали из любви к Родине. Это совершенно бессмысленная формулировка, но им закачали в вену тот идеологический наркотик, который позволил им вытворять все то, что они вытворяют. И я не верю в то, что действительно можно отзомбировать 86%. Люди верят только в то, во что они безумно хотят верить.

Порнографический журнал может вызвать эрекцию, но он никому не в состоянии вырастить пенис. То есть они эрегировали тот пенис, который всегда был, есть и, я подозреваю, будет, пока не разделится на много-много маленьких и не таких страшных пенисов.

— Но сама тема была задана Кремлем?

— Конечно.

— Кем выполнялся этот заказ? Это люди из 90-х или поколение 2000-х?

— Это совершенно разные люди. Поймите, что шумной Гааги или Нюрнбергского процесса не получится. У нас нет скальпеля той тонкости, где мы точно сможем

отделить корыстолюбие, подлость от так называемой любви к России. Представление о национальном благополучии от фашизма и черносотенных истерик. Все равно они будут говорить, что сражались за Родину.

— Ведущий канала «Россия» Эрнест Мяцквичус так и заявил про себя и коллег: мы в окопе, нужно воевать. Когда российское телевидение в этот окоп попало: в середине двухтысячных или с приходом Путина?

— Они у меня выпали из поля зрения, я особо не интересовался. Есть гораздо более важные вопросы, чем вся эта пропаганда. Все это неизбежно: государство как такой питекантроп. Есть у него кость — он ее поднимет и шарахнет по лбу того, кто сидит рядом, если надо отобрать шкуру, женщину или лягуху, которую они вместе поймали и хотят сожрать. Ну воспользовались они этим инструментом... И причем, никому же не говорилось: «Давайте вы будете обеспечивать кошмарный кровавый фашизм, а мы за это вам будем платить». Повторюсь, это все шло в режиме «Они сражались за Родину». Поскольку, в основном, журналистская братия относится к, скажем так, недалекой и не очень развитой публике, наживку проглатывали и даже после нее рыгали.

«Ненависть — единственное, что в России позволяет объединиться и испытывать общенациональный оргазм»

— В результате россияне поверили, что на Украине фашисты...

— Не переоценивайте. Россияне хотели поверить, что на Украине фашисты. Хотят ли русские войны? Хотят! Им нужен враг, им нужно кого-то ненавидеть. Потому что ненависть — единственное, что в России при отсутствии науки, собственной культуры, других существенных факторов, позволяет объединиться и испытывать общенациональный оргазм, синхронный. Злоба хорошо объединяет академика и милиционера, полотера и генетика.

— Но порой пропаганда производит непредвиденный

эффект. Канал «Россия» в мае показал документальный фильм «Варшавский договор» о том, как здорово Советский Союз помог Чехословакии в 1968 году не допустить кровавого переворота. В Чехии и Словакии главы МИД возмутились: там-то считают эти события началом советской оккупации. Разве создатели фильма планировали внешнеполитический скандал?

— Во-первых, я не знаю, на что он был рассчитан, я не имею никакого отношения к его созданию. Но вообще когда делаются более-менее затратные госзаказочные штучки, то закладывается в планах и международный скандал тоже. Когда следует жесткая реакция на тот или иной фильм, это лучшее доказательство для внутреннего социума: «Посмотрите, в какой мы осаде, как ошетинились штыки вокруг в ответ на нашу правду!» Я подозреваю, негативная реакция еще и подпитывается, как правило. Ведь для того, чтобы она гарантированно возникла надо прилагать особые усилия, в том числе материальные. Иначе это может вызвать какой-нибудь бухтеж, но отчетливых заявлений, деклараций с нужных трибун не последует. Им нужен враг — они его получают, производят этого врага в должных количествах.

— Насколько эту ситуацию можно контролировать? Складывается ощущение, что россияне не понимают просто, как устроен современный мир, как он живет. Телевизор этого просто не дает...

— Мы говорим о 86%. Эти люди всерьез смотрят «Битву экстрасенсов» или стоят в очереди к какому-нибудь поясу какой-нибудь Богородицы, забавляются верой в Бога или другими неолитическими радостями. О чем мы можем говорить, о каком уровне? Бесконечные проявления архидремуности, невероятной потери ориентации в пространстве, в современности, в мире, — во всем. И попы захватили командные высоты не только потому что предлагали хорошие откаты и умеют наряжаться, но и потому что такая возможность представилась. Сбросьте народ со счетов, в России это фактор несущественный. В России всегда все устраивают 2-3% отщепенцев, которые обладают креативностью, дерзостью, умом, просвещенностью

и силами, а «большинство» поменяет политические и религиозные взгляды в течение 12 часов на полностью противоположные.

«Пусть лучше бомбят Сирию, чем Украину, ведь им все равно кого-то бомбить надо»

— Это декорации или авторитарный режим?

— Это декорации. Когда меня спрашивают, есть ли в России фашизм, я всегда говорю: откуда может взяться фашизм в стране, в которой нет промышленности? Где нет 5-6 млн злобных крепких и сытых пролетариев, которые пойдут вешать евреев и других журналистов и громить редакции газет? И патриотические, и православные речи, речевки, восторги, блестящие глаза, когда узнают, что мы опять кого-то бомбим, — это все наносное и очень быстро проходящее.

— Может ли так выйти, что общество и власть заиграются? Например, бомбардировки в Сирии уже затрагивают интересы очень серьезных мировых игроков.

— По мне, пусть лучше бомбят Сирию, чем Украину, ведь им все равно кого-то бомбить надо. У них есть несколько бомбардировщиков, истребителей, некоторое количество бомб. И появилась теперь легальная возможность кого-то бомбить и показывать об этом по всем каналам классный сериал со взлетами, истребителями, очками, героями.

— Напоследок про народы России и Украины: насколько сильно они разделены войной? Может ли измениться нынешняя ситуация?

— Рана, которую нанесла Россия Украине, очень глубока и кровоточива. Вероятно, такое не прощается. Даже беззлобность украинцев в этом случае может не выдержать и эти отношения будут плохими всегда. По крайней мере, пока не подрастет 3-4 поколения, которым будет наплевать. Кроме того, все устаревает. И вполне возможно, что в недалеком будущем такие понятия как родина, граница тоже, наконец, устареют. И люди поймут, что это очень искусственные и очень опасные понятия. Тогда, возможно, произойдет какое-то единение... В общем, черт его знает, но, конечно, напакостничали мы страшно.

(скарочана)

Артем Филатов
Радио Польша

НАШЫ ЗАРОБКІ

СРЕДНЯЯ ЗАРПЛАТА ПАДАЕТ ВТОРОЙ МЕСЯЦ

Средняя зарплата по стране сокращается второй месяц подряд. В сентябре она упала на 1,5% и составила 6 миллиона 863 тысячи 950 рублей. За прошлый месяц белорусы недосчитались 107,6 тысячи рублей, сообщает Белстат.

В пересчете на доллары по средневзвешенному курсу Нацбанка за сентябрь средняя зарплата равнялась 389 долларам. Напомним, в декабре прошлого года она составляла 621 доллар.

За прошлый месяц зарплаты белорусов «усохли» на 26 долларов, а с начала года — на 232 доллара.

Зарплаты в сентябре выросли только в промышленности — до 7387,2 тысячи (плюс 28 300 рублей за месяц), а также в образовании — до 4810,1 тысячи (плюс 174 200 рублей). Учителя в сентябре в среднем получали 5806,5 тысячи (плюс 286 400 рублей), а профессорско-преподавательский

состав — 7543,4 тысячи рублей (плюс 634 500).

При этом заработки упали на транспорте и в связи — до 7661,9 тысячи (минус 124 300 рублей за месяц), в сельском хозяйстве — до 5104,8 тысячи (минус 607 600 рублей), в строительстве — до 8338,9 тысячи (минус 5700 рублей), а также в здравоохранении — до 5657,8 тысячи (минус 11 000 рублей). Врачи в среднем получали в прошлом месяце 8945,4 тысячи рублей (минус 84 200 рублей), средний медперсонал — 5596,7 тысячи рублей (минус 27 900 рублей).

Напомним, министр

здравоохранения Василий Жарко накануне заявил, что «средняя заработная плата у врача — 9,8 миллиона рублей с учетом совмещения». По его словам, молодой специалист сейчас зарабатывает в зависимости от того, какой у него профиль. В среднем его зарплата составляет 4–4,5 миллиона рублей.

Лидируют по уровню зарплат по-прежнему специалисты, работа которых связана с вычислительной техникой, — более 27,6 миллиона рублей. Меньше всего средняя зарплата у работников, занятых в сфере предоставления социальных услуг, — 4 миллиона рублей.

Реальная заработная плата (заработная плата, рассчитанная с учетом роста потребительских цен на товары и услуги) в январе-сентябре этого года уменьшилась на 3,1% по

сравнению с аналогичным периодом прошлого года.

В прошлом месяце она упала на 2,8% по сравнению с нынешним августом.

Самая высокая средняя зарплата в сентябре привычно была в Минске — 9 миллионов 287,8 тысячи рублей (плюс 54 тысячи за месяц), а самая низкая — в Могилевской области (5 миллионов 906,9 тысячи рублей, что на 184 тысячи меньше, чем в августе).

Реальная заработная плата (заработная плата, рассчитанная с учетом роста потребительских цен на товары и услуги) в январе-сентябре этого года уменьшилась на 3,1% по сравнению с аналогичным периодом прошлого года. В прошлом месяце она упала на 2,8% по сравнению с нынешним августом.

FINANCE.TUT.BY